

Česká školní inspekce

Č. j : 035 256/984028
Signatura:aC5ns201.doc

Inspektorát č. 03 Praha východ
Okresní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / škol. zařízení: (přesný název, pod kterým je zařazena do sítě, a adresa)	ZŠ při Dětské respirační léčebně Olivovna, Olivova 224, 251 01 Říčany Speciální ZŠ při Olivově dětské léčebně o.p.s. (Nový název od 1.10.1998.)
IZO:	102438722
Ředitel školy / zařízení:	Mgr. Jana Trmalová
Zřizovatel:	ŠÚ Praha východ, Biskupská 7,111 21
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Praha východ, Biskupská 7,111 21
Termín inspekce:	17. 9. 1998, 7. 10. 1998
Inspektor:	Dr. Zdeňka Kubíčová
Předmět inspekce:	Řízení školy, hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání, hodnocení materiálně technických podmínek a výchovně vzdělávací činnosti aj.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Plán práce školy pro školní rok 1997/98, zařazení do sítě škol, třídní knihy, seznamy dětí, koncepce školy, zápisy z pedagogických rad, rozvrh hodin, výroční zpráva aj.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry školy. Plánování výchovně vzdělávacího procesu.

ZŠ při Dětské respirační léčebně je úplná ZŠ. Pobyt ve škole je spojen s léčbou respiračních chorob. Doba pobytu je 4-8 týdnů, podle finacování pojišťoven. Práce školy je vázána na počet dětí v léčebně a jejich zdravotní stav. Léčebna je nestátní, jejím zřizovatelem je Olivova nadace. Na začátku školního roku 1998/99 došlo k oddělení nadace od léčebné části, z důvodu legislativních změn. Od 1.10. 1998 by se pak tato skutečnost měla projevit i ve změně názvu (Speciální ZŠ při Olivově nadaci o.p.s.).

Zřizovatelem školy je ŠÚ Praha východ.

Škola nemá jasně stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje. Koncepční záměry nejsou specifikovány, neboť škola musí řešit problémy současné. Omezený a nevyrovnaný počet dětí v jednotlivých turnusech výrazně ovlivnil i pedagogický kolektiv.

Jako příklad uvádím počty žáků v jednotlivých školních letech: 1993/94 (54 žáků), 94/95 (48 žáků), 95/96 (50 žáků), 96/97 (kolísá počet 12 až 76 žáků), 1997/9 (34 žáků), 1998/99 (21 dětí, po onemocnění dětí zůstává 10, tj. stav v září 1998, stav v říjnu 1998 je 30 žáků).

Spolupráce školy a léčebny je formálního charakteru. Ke zlepšení stavu je bezpodmínečně nutná úzká spolupráce vedení školy a vedení ústavu. Ředitelky ZŠ a MŠ se neúčastnily porad léčebny, ředitel léčebny neměl zcela přesnou představu o nutném stabilizovaném počtu žáků ve třídách a o vlivu počtu žáků na sestavení perspektivního pedagogického kolektivu.

Už v průběhu inspekce však byla zřejmá snaha o domluvu mezi ředitelem léčebny a ředitelkami ZŠ a MŠ. Bylo jednáno i se zřizovatelem a ČŠI iniciovala společné setkání všech zainteresovaných stran, kde by měl být společně zvolen postup, aby bylo odvráceno nebezpečí případného vyřazení školy ze sítě škol. Sloučení ZŠ a MŠ je v blízké budoucnosti nezbytné.

Jedním z koncepčních záměrů bylo a mělo by být i nadále sledování nediodagnostikovaných dětí s SPU, pobyt v léčebně je v blízké budoucnosti plánován i pro děti s kombinovanými vadami, počítá se s bezbariérovou úpravou pro vozíčkáře, uvažuje se i o dětech obézních aj.

Škola nemá jasně stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje, koncepční záměr není zřejmý. Není aktivně řešena situace zajištění konsolidovaného pedagogického sboru.

2. Plnění učebních plánů a osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

V době inspekce fungovala pouze jedna třída. V době druhé návštěvy (7.10.) zde však už bylo dětí 30. Počet tříd se však během roku mění podle počtu přijímaných dětí. V každé třídě probíhá výuka dětí v odděleních, kterých může být i tolik, kolik je žáků ve třídě. Počet hodin jednotlivých předmětů je snížen, nejvíce hodin je věnováno českému jazyku a matematice, nejvíce vyučovacíh hodin je pro jednu třídu 19 hodin týdně. 1. a 2. třída je vyučována paní ředitelkou 12 hodin. Zbývající čas pracuje s neaprobovanou vychovatelkou (tedy do 19 hodin). Třídy 3., 4. a 5. pracují jednu hodinu s paní ředitelkou a ve zbylém čase s vychovatelkou. Tento počet bývá u žáků 2. stupně a znamená 1-2 hod. i odpoledne. Do školy jsou samozřejmě zařazováni i žáci ZvŠ podle potřeby. Od října byla přijata učitelka důchodkyně a je vyučováno ve třech třídách. Učební plány a osnovy odpovídají redukovaným programům pro ZŠ, variabilně je pak podle seskupení žáků vyučováno tak, aby mohlo být využito skupinového vyučování. Od října je též vyučován anglický jazyk 2 hod. týdně externím učitelem. V průběhu výuky jsou volné hodiny na léčebné procedury, podle potřeby odchází děti na léčbu i během vyučovacíh hodin. Školní družina je každý den do 14 hodin.

Vzdělávací program školy je redukovaný program ZŠ. Výuka je zajištěna ředitelkou školy, vychovatelkou a učitelkou v důchodu.

3. Odborné a pedagogické řízení.

V roce 1997/98 došlo ke změně ve vedení školy. Ředitel školy Mgr. V. Effenberger odešel k 3. 3. 1998 do důchodu, byl vyhlášen konkurz, ale nikdo se nepřihlásil. Do funkce byla jmenována Mgr. J. Trmalová, zdejší dlouholetá učitelka. Do důchodu by měla paní ředitelka odejít 6. 1. 1999. Paní ředitelka učí 13 hodin.

Organizační struktura školy

V současné době tvoří sbor pouze vychovatelka, která má sice SŠ, ale nepedagogického směru. Vzhledem k věku nad 45 let ji však bylo uznáno vychovatelství. Úvazek ve školní družině je 0,75, 6 hodin paní vychovatelka dále dobírá na škole. Od 1. 10. 1998 byla znovu přijata kvalifikovaná důchodkyně, která předtím pracovala do 8. 9. 1998. Pak s úbytkem dětí byla propuštěna.

V září bylo ve škole zapsáno k 1. 9. 21 dětí. V průběhu prvního týdne však odjelo 11 dětí,

zůstalo 10, neboť v léčebně se rozmohla salmonelóza. V současné době (říjen) je v ZŠ 30 dětí.

Personální struktura školy

Ředitelka školy je v důchodovém věku (odchod do důchodu v lednu 1999), další dva učitelé, kterými je zajišťována výuka jsou též důchodci. Pouze vychovatelka je ve středním věku. Největším problémem zůstává snížený a nepravidelný počet dětí, učitelé-důchodci, na jejichž dobré vůli záleží, zdali bude škola fungovat či nikoliv. Přitom tři třídy a místnost pro družinu jsou dobře vybaveny.

Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů.

Péče o další vzdělávání učitelů a jejich odborný růst není v současné situaci prioritní, neboť je třeba stabilizovat kvalitní pedagogický tým v čele s ředitelem managerského typu, který zajistí v těchto složitých podmínkách dobrou úroveň školy. Jako ideální se zdá možnost přijetí manželského páru učitelů. Vzhledem k tomu, že léčebna by byla schopna perspektivně nabídnout i byt, jeví se tato možnost jako reálná.

Složení učitelského sboru z hlediska perspektivního zaměření školy není příznivé a neumožňuje v plné míře splnit cíle programu školy.

4. Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení.

Kontrolní systém školy má, vzhledem k dané situaci, kdy je výuka zajišťována učitelkou v důchodu a vychovatelkou, jiný charakter. Snaha ředitelky je, vůbec učitele zajistit, neboť za situace, kdy jsou učitelé důchodci přijímáni a propouštěni podle počtu dětí v turnusu, plán kontrolní činnosti a hodnocení učitelů není prioritní.

Ředitelka školy nemá vytvořen účinný systém kontroly pedagogických pracovníků.

5. Informační systém školy - vnitřní a vnější.

Vnitřní informační systém školy funguje dobře, vnější informační systém nikoliv. Vedení školy nespolupracovalo s vedením léčebny, jejich kontakty byly náhodné a nebyly vedeny společným úsilím zvládnout tuto obtížnou situaci, kdy se existence školy dostává do ohrožení. Znalosti vedení léčebny o škole jsou nepřesné. Spolupráce s kmenovými školami dětí je ponechána iniciativě školám. Zpětná vazba získaná ze škol je však nutným předpokladem pro vlastní kontrolu pedagogické činnosti. Není vytvořena databáze dětí s opakovanými pobyty v léčebně. Spolupráce s rodiči je běžného typu. Je však třeba brát v úvahu tu skutečnost, že rodiče zajímá především zdravotní stav dítěte.

Tok informací neměl jasná pravidla, o důležitých věcech života školy a života léčebny se jednotliví pracovníci i vedení dovídali pozdě, náhodně a neúplně. Spolupráce s kmenovými školami a rodiči je formálního typu.

6. Vedení povinné dokumentace.

Dokumentace je vedena v souladu s platnou legislativou Zák.258/1996 Sb. § 13 a. Jsou vedeny třídní knihy pro každou třídu, kam se postupně dopisují přijaté a propuštěné děti. Je veden centrální seznam a osobní záznamy, které jsou pak posílány po ukončení pobytu do

školy. Před přijetím dítěte je učitelům zasílán dotazník vypracovaný školou, kde jsou zaznamenány nejdůležitější údaje o žákovi a probírané učivo.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnou legislativou.

7. Výroční zpráva.

Výroční zpráva je vypracována, ale pouze popisuje současnou situaci, aniž by se snažila o rozbor současného stavu a navrhovala jiné konstruktivní řešení, není zdůrazněna složitá personální situace, nejsou precizovány problémy, se kterými se škola dlouhodobě potýká. Ze zprávy není zřejmé, jaké situace škola musí řešit.

Výroční zpráva neumožňuje ředitelce školy, aby z ní vycházela při svém dalším plánování.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Vzhledem k tomu, že škola je kapacitně nevyužita, nejsou tyto finanční prostředky dobře využity. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům dostačující.

Rozpočet školy (přidělený školským úřadem) by umožňoval realizovat vzdělávací program školy.

ZÁVĚRY

Základní škola při Dětské respirační léčebně je v současné době v obtížné situaci. Má nedostatek dětí, počty žáků nelze předem odhadnout, pedagogickou činnost je zajišťována důchodci, kteří jako jediní si mohou dovolit ukončovat práci a znovu nastupovat. Formální kontakt vedení školy a léčebny a malá vzájemnou informovanost o problémech jednotlivých subjektů ovlivnila i současnou obtížnou situaci, do které se škola dostala. Tento stav už trvá delší dobu, problémy byly podceňovány, nebyl vytvořen konsolidovaný kolektiv.

Provoz školy je značně finančně náročný. Je velkým nedostatkem, že není zajištěn dostatečný počet dětí, aby škola mohla využít svých možností a kapacit a mohl zde působit stabilizovaný sbor speciálních pedagogů v produktivním věku vedených ředitelem, který se bude dobře orientovat ve složitých ekonomických podmínkách současné doby, která ve svém důsledku vedou k omezení počtu dětí.

Léčebna v Říčanech je jedním z nejstarších ústavů ve střední Evropě. Byla vybudována v roce 1836. Od roku 1926 zde byla ozdravovna. Léčebna je dobře vybavena moderní lékařskou technikou. Je velká chyba, že toto zařízení, které má dlouholetou tradici a je schopné pomáhat zlepšit zdravotní stav dětí dnešní populace nefunguje optimálním způsobem a pokud nedojde k okamžité nápravě s reálnou perspektivou pro školu, může být škola i vyřazena ze sítě. Situace léčebny bez školy je též kritická. Jen spojeným úsilím školských a zdravotnických pracovníků lze tento negativní průběh zvrátit.

Nedojde-li s okamžitou platností k trvalému a pravidelnému navýšení počtu žáků a následnému personálnímu zajištění školy, je budoucnost školy při Olivově dětské léčebně silně ohrožena. Jako základní považují úzkou spolupráci vedení léčebny, vedení školy spolu se zřizovatelem.

Datum vyhotovení zprávy

V Praze dne 7.10.1998.

Podpis inspektorky:

Dr.Zdeňka Kubičová

Přílohy:

Se všemi zde uváděnými údaji jsem byla seznámena dne 13.10.1998

razítko

podpis ředitelky školy Mgr. Jana Trmalová

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí:

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:ŠÚ Praha východ, Biskupská 7, Praha 1	26.10.1998	Osobně
Školský úřad: ŠÚ Praha východ, Biskupská 7,Pha 1	26.10.1998	
Rada školy: není zřízena		

Vážená paní ředitelka
Mgr.J.Trmalová
ZŠ při Olivově dětské léčebně o.p. léčebně o.p.s.

Vážená paní ředitelko,
posílám Vám inspekční zprávu. Prosím, přečtete si ji a případné nesrovnalosti opravte. Do konce týdne bych však ráda zprávu už podepsanou dala na ŠÚ, aby ji měly pracovnice ŠÚ připraveny na společné setkání 20.10. Posílám vám ji 4x. Jednou si ji ponechte, 3x mi ji pošlete zpět. Pokud tam bude hodně oprav, včas Vám dodám předělanou verzi. Příští týden/ od 12.-16.10./ nejsem v kanceláři, neboť jsem na inspekci v Olešovicích. Zavolám Vám odtamtud.

Děkuji za spolupráci
S pozdravem

Dr.Z.Kubičová

V Praze dne 9.10.1998.

Vážená paní ředitelka
Marie Vokounová
Speciální MŠ při Olivově dětské léčebně o.p.s.

Vážená paní ředitelko,
posílám Vám inspekční zprávu. Prosím, přečtete si ji a případné nesrovnalosti opravte. Do konce týdne bych však ráda zprávu už podepsanou dala na ŠÚ, aby ji měly pracovnice ŠÚ připraveny na společné setkání 20.10. Posílám vám ji 4x. Jednou si ji ponechte, 3x mi ji pošlete zpět. Pokud tam bude hodně oprav, včas Vám dodám předělanou verzi. Příští týden/ od 12.-16.10./ nejsem v kanceláři, neboť jsem na inspekci v Olešovicích. Zavolám Vám odtamtud.

Děkuji za spolupráci
S pozdravem

Dr.Z.Kubičová

V Praze dne 9.10.1998.